

การใช้บุหรี่จากพืชกัญชาทดแทนบุหรี่ที่มีสารนิโคติน*

USING TOBACCO FROM CANNABIS PLANTS TO REPLACE NICOTINE-CONTAINING TOBACCO

วิเชษฐ์ สินประสิทธิ์สกุล

Wichet Sinprasitkul

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si thammarat Campus, Thailand

E-mail: green.wichet@gmail.com

บทคัดย่อ

เป็นที่ประจักษ์ทั่วกันถึงพิษภัยของการสูบบุหรี่จากใบยาสูบที่มีสารนิโคตินก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่เองและผู้ใกล้ชิดคนควันบุหรี่ ก่อให้เกิดโรคมะเร็งและโรคอื่นๆ ตามมามากมายอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของบุคคลและบุคคลรอบข้าง ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชนและการพัฒนาของสังคมที่ได้รับผลกระทบ จากสภาพปัญหาดังกล่าว งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและภาคสนาม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย คือ 1.เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้บุหรี่จากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน 2.เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างประเทศที่ทำการศึกษากการใช้บุหรี่จากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน ซึ่งมีสมมุติฐานว่าน่าจะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ด้วยการใช้สารทดแทนที่ให้ผลการเสพติดที่ใกล้เคียงกันแต่มีอันตรายน้อยกว่า

จากการศึกษาพบว่าประเทศโดยเฉพาะในยุโรปภาคพื้น เช่น สวิตเซอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เป็นต้น ได้มีการใช้พืชกัญชาเป็นสารทดแทน การเสพติดประเภทการสูบบุหรี่ กล่าวคือมีการผลิตบุหรี่กัญชาออกจำหน่าย เพื่อให้ผู้บริโภคใช้ทดแทนบุหรี่จากใบยาสูบที่มีการนิโคตินซึ่งมีอันตรายต่อสุขภาพ โดยให้ความสรรพคุณที่ใกล้เคียงกัน เป็นการลดอันตรายจากการใช้สารเสพติดที่ก่ออันตราย ซึ่งเป็นทั้งมาตรการป้องกันและการบำบัดรักษา ไปพร้อมๆ

* Received 18 February 2021; Revised 24 March 2021; Accepted 25 April 2021

กัน จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรปรับนโยบายเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดของประเทศไทยและมีการตรากฎหมายที่อนุญาตให้มีการใช้สารเสพติดประเภทพืชกัญชาผลิตบุหรี่ยกัญชาเพื่อให้ผู้ที่ยังต้องพึ่งพาการสูบบุหรี่อยู่ใช้ทดแทนได้

คำสำคัญ: บุหรี่, พืชกัญชา, นิโคติน

Abstract

It is widely recognized that the toxic effects of nicotine-containing cigarette smoking pose a danger to the health of both smokers and those who inhale cigarette smoke. cause cancer and other diseases Followed by many that are harmful to the health of the person and those around him. Affects the development of children and youth and the development of affected societies. from the aforementioned problem This research is a qualitative and field research. The objectives of the research study were: 1. To study the possibility of Using cigarette from cannabis plants to replace nicotine-containing cigarette in reducing harm 2.To study, analyze and compare the Using cannabis-derived tobacco to replace nicotine-containing cigarette in harm reduction study abroad It is hypothesized that this problem could be solved by using substitutes that have similar effects but are less harmful.

Studies have shown that countries, especially in the continental regions such as Switzerland, The Federal Republic of Germany, for example, has used cannabis plants as a substitute. smoking addiction In other words, marijuana cigarettes are produced for sale. To allow consumers to replace cigarettes from cigarette with nicotine, which is harmful to health. by providing similar properties This is to reduce the dangers of using harmful substances. This is both a preventive measure and a treatment at the same time. Thailand's drug policy should be revised and enacted legislation allowing the use of cannabis plant-based drugs to produce marijuana cigarettes so that those who are still dependent on smoking can use it instead.

Keywords: Cigarette, Cannabis Plants, Nicotine

บทนำ

ข้อมูลจากสาธารณสุขรักษาและมะเร็งวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ การสูบบุหรี่ทำให้เกิดการเสียชีวิตจากมะเร็งปอดได้ถึง 87% นอกจากนี้ยังสามารถทำให้เกิดมะเร็งกล่องเสียง มะเร็งช่องปาก มะเร็งคอหอย มะเร็งหลอดอาหาร มะเร็งกระเพาะปัสสาวะ ผู้ได้รับควันบุหรี่ในอากาศโดยมิได้สูบ เรียกว่า ผู้สูบบุหรี่มือสอง (Secondhand smoker) มีอัตราการตาย 3,000 คนต่อปีในสหรัฐอเมริกา บุหรี่มีสารเคมีมากมายหลายพันชนิด ในจำนวนเหล่านี้มีถึง 60 ชนิดที่เป็นสารก่อมะเร็ง อัตราความเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งและโรคจากการสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นตามปริมาณการสูบการเลิกสูบบุหรี่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพอย่างมากและมีผลทันที ซึ่งรวมถึงการลดอัตราเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งปอดและมะเร็งอื่น ๆ โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดในสมอง ตีบหรือแตก และโรคปอดเรื้อรัง การสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ป้องกันได้ ซึ่งช่วยลดการเสียชีวิตได้ถึง 30% ของการเสียชีวิตจากมะเร็งทั้งหมดในแต่ละปีในอเมริกา นอกจากนี้การสูบบุหรี่ยังทำให้เกิดโรคปอดเรื้อรัง (ถุงลมโป่งพองและปอดอักเสบเรื้อรัง) โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดในสมอง ตีบหรือแตก และต่อกระจก การสูบบุหรี่ในระหว่างตั้งครรภ์จะทำให้เกิดทารกตายระหว่างคลอด ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย การตายอย่างกะทันหันของทารก (SIDS) และภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์อื่น ๆ การหยุดสูบบุหรี่จะช่วยลดอัตราเสี่ยงของการเกิดโรคที่กล่าวมาได้อย่างมาก รวมไปถึงยังสามารถลดผลกระทบต่อเด็กได้ (สาธารณสุขรักษาและมะเร็งวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, 2564)

ยาสูบ คือ พืชใบเลี้ยงคู่ และเป็นพืชฤดูเดียว หมายถึง ต้องเพาะเมล็ดปลูกกันใหม่ทุกปี ใบคือ ส่วนที่เรานำมาใช้ประโยชน์ต่างๆ รากมีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัว คือ ผลิตสารที่เรียกว่า "นิโคติน" เมื่อผลิตแล้ว ส่งมาเก็บไว้ที่ใบ ก่อนที่จะนำใบยาสูบเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ เราจะนำใบมาบ่มให้แห้ง ด้วยวิธีใช้ความร้อนจากไฟ จากแสงแดด หรือนำไปแขวนให้แห้งในร่ม (บัวพันธ์ พรหมพิง และคณะ, 2550)

กัญชา หรือ Ganja สันนิษฐานว่ามาจากภาษา Bengali ปรากฏในจารึกภาษาสันสกฤตของศาสนาฮินดู หมายถึง Cannabis พืชล้มลุกให้ดอกในตระกูล Cannabaceae (ประเภทเดียวกับปอ) ที่รู้จักกันแพร่หลายมี 2 สายพันธุ์ใกล้เคียงกัน คือ กัญชง (Hemp – Cannabis sativa L. subsp. Sativa) และกัญชา (Marijuana – Cannabis sativa forma indica) มีต้นกำเนิดแถบเอเชีย เป็นพืชในพื้นที่ที่มีภูมิอากาศอบอุ่น เช่น เอเชีย, อเมริกาใต้ และตะวันออกกลาง มีเส้นใยที่นำมาใช้ประโยชน์ ในขณะที่กิ่ง ก้าน ใบ และช่อดอก จะถูก

นำมาใช้เสฟในรูปกัญชาแห้ง ส่วนเรซิน (resin) จะถูกแปรสภาพเพื่อนำมาเสฟในรูปของยางกัญชา (Hashish) น้ำมันกัญชา (Hashish Oil) และผลิตภัณฑ์แปรรูปของ เรซินชนิดอื่นๆ กัญชา มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า Cannabis Indica เป็นพืชล้มลุกเช่นเดียวกับพืชจำพวกหญ้า ซึ่งมีขนาดลำต้นสูงประมาณ 2-5 เมตร ลักษณะของใบกัญชาจะมีการแยกออกเป็นแฉก 5-8 แฉก โดยทุกแฉกจะมีรอยหยักเป็นเอกลักษณ์ มีดอกออกเป็นช่อเล็กๆ ตามกิ่งและก้านของต้นกัญชา ทั้งนี้เนื่องจากกัญชามีสารที่ออกฤทธิ์ต่อระบบประสาท กฎหมายในหลายประเทศรวมถึงประเทศไทยจึงถือว่ากัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษ กัญชามีสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบอยู่มากมายกว่า 750 ชนิด มีรายงานว่าในจำนวนนี้มีอยู่มากกว่า 104 ชนิดที่เป็นสารแคนนาบินอยด์ (Cannabinoids) ที่พบส่วนใหญ่ในพืชกัญชา คือ del-ta-9-tetrahydrocannabinol (THC), cannabidiol (CBD) และ cannabinol (CBN) โดย THC และ CBD เป็นสารที่ได้รับความสนใจในทางการแพทย์มากที่สุด เนื่องจากมีฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาที่หลากหลาย โดยทั่วไปจะพบ THC มากกว่า CBD แต่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละสายพันธุ์ โดยพบ THC ร้อยละ 3-16 โดยน้ำหนักในกัญชาแห้ง สำหรับการเตรียมกัญชาในรูปแบบน้ำมัน (butane hash oil) ทำให้ความเข้มข้นของ THC เพิ่มขึ้นได้ถึงร้อยละ 80 (มานพ คณะโต และคณะ, 2559) ด้วยสรรพคุณของสาร THC ออกฤทธิ์ทำให้มีการการมีนและใช้ทดแทนบุหรี่ยาสูบได้ ที่สำคัญคือไม่มีนิโคตินที่เป็นอันตราย ซึ่งพบเห็นการจำหน่ายและใช้ในหลายประเทศในภาคพื้นยุโรป

เมื่อกล่าวถึงพืชเสพติดประเภท “กัญชา” พบว่าในทางเภสัชศาสตร์ “กัญชา” เป็นพืชที่ทำให้คุณประโยชน์ต่อมนุษย์มากในหลายด้าน แต่มีข้อจำกัดในการใช้ ถ้าใช้มากเกินไปก็ก่ออันตรายต่อสุขภาพได้ จึงมีการนำมาใช้ในทางการแพทย์และสาธารณสุขมากขึ้น ทิศทางของแนวโน้มนโยบายในทางกฎหมายจึงได้มีการลดทอนความรับผิดชอบในทางอาญา (Decriminalization) เพื่อการนำกัญชามาใช้ประโยชน์ในการลดอันตราย (Harm reduction) ในการใช้สารเสพติดอื่นที่อันตรายกว่า หรือนำมาใช้รักษาโรคอื่นๆ เช่น มะเร็ง เป็นต้น นอกจากนั้นพบว่ากัญชายังเป็น “พืชเสพติดในทางสันตนาการด้วย” เช่นเดียวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างๆ บุหรี่ ฯลฯ แต่การสันตนาการโดยการใช้หรือเสฟกัญชาในลักษณะต่างๆ จะต้องอยู่ในปริมาณควบคุมที่เหมาะสม ที่ทำให้สุขภาพของผู้ใช้กัญชา ปลอดภัยจากโรคร้ายต่างๆ และมีสุขภาพจิตที่ดี (Uwe, Blesching, 2015)

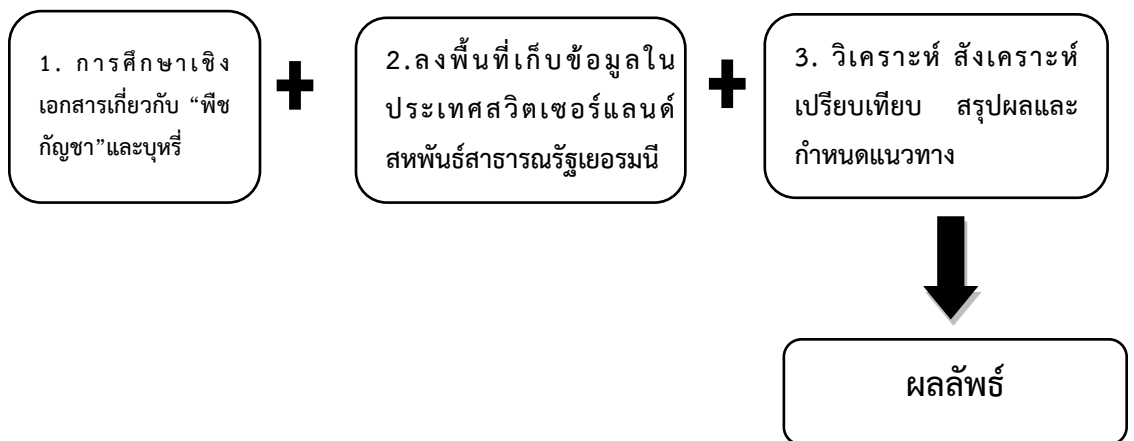

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้บุหรืจากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างประเทศที่ทำการศึกษาการใช้บุหรืจากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน

ระเบียบวิธีวิจัย

ทำการการศึกษาเชิงเอกสารเกี่ยวกับพืชกัญชาและบุหรืนิโคติน การศึกษาภาคสนาม โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลในประเทศสวีตเซอร์แลนด์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี วิเคราะห์สังเคราะห์เปรียบเทียบ สรุปผลและกำหนดแนวทาง ปรากฏตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงภาพกรอบแนวทางของแผนการศึกษา 3 ระยะ

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้บุหรืจากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน จากการศึกษาพบว่าสาร $\text{del-ta-9tetrahydrocannabinol}$ (THC) ในพืชกัญชาทำผู้เสพมีอาการเคลิ้มมีนเมา ซึ่งถ้าควบคุมกำหนดปริมาณสาร THC ที่เหมาะสมได้ในระดับไม่ก่ออันตรายต่อสุขภาพ สามารถใช้ทดแทนกันได้ และโดยสภาพของพืชกัญชา มี

ลักษณะที่สามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของบุหรี่ยุคใหม่ได้เช่นกัน จึงมีความเหมาะสมในระดับที่นำไปใช้แทนกันได้ แต่อย่างไรก็ตามสารเสพติดที่อยู่ในพืชเสพติดประเภทกัญชา ต้องมีการควบคุมและจำกัดการใช้ในปริมาณที่เหมาะสมภายใต้หลักการทางเภสัชศาสตร์ มิฉะนั้นก็สามารถก่ออันตรายให้กับผู้เสพที่รับสารเสพติดชนิดนี้มากเกินไป นอกจากนี้ยังมีการวิจัยว่าสารในพืชกัญชาสามารถใช้ยับยั้งหรือบำบัดรักษาโรคมะเร็งได้ด้วย (สมยศ กิตติมันคง, 2559) ในทางนโยบายและกฎหมายจึงต้องมีการควบคุมชนิดและปริมาณและประเภทผู้ที่จะบริโภค โดยการออกกฎหมายควบคุมผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ชัดเจน อย่างละเอียด

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างประเทศที่ทำการศึกษากัญชาเพื่อใช้บุหรี่ยุคใหม่จากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน ซึ่งพบว่าเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ เนื่องจากสรรพคุณของกัญชาในการป้องกันและรักษาโรค ได้แก่ ระวังอาการปวดต่างๆ กระตุ้นการเจริญอาหาร แก้อาการคลื่นไส้ ป้องกันมะเร็ง โรคอัลไซเมอร์ ต้อหิน และช่วยทำให้ปอดทำงานดีขึ้น เป็นต้น ตัวอย่างประเทศที่สามารถใช้กัญชาได้ภายใต้การควบคุม เช่น สหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส แคนาดา ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย เบลเยียม กัมพูชา โคลอมเบีย คอสตาริกา โครเอเชีย สาธารณรัฐเช็ก เอกวาดอร์ เอสโตเนีย อิตาลี จาไมกา เม็กซิโก เนปาล เนเธอร์แลนด์ เกาหลีเหนือ ปากีสถาน เปรู โปรตุเกส รัสเซีย สเปน สวิสเซอร์แลนด์ ยูเครน ออสเตรเลีย ในร้านสะดวกซื้อต่างๆ (Jeff, Grissler, 2014) จึงพบบุหรี่ยุคใหม่และผลิตภัณฑ์กัญชาขายกันอย่างแพร่หลาย

อภิปรายผล

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้บุหรี่ยุคใหม่จากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน ความนิยมการบริโภค “กัญชา” ขยายตัวมากในระดับโลก กัญชาและผลิตภัณฑ์กัญชา เป็นสินค้าที่ขายดีและทำรายได้เป็นจำนวนมากให้กับประเทศผู้ผลิต ในหลายประเทศกลายเป็นเป็นสินค้าส่งออก ซึ่งพบว่าบางครั้งเกิดภาวะการขาดแคลนกัญชาหาซื้อ กัญชาจึงเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง จากข้อมูลพบข้อมูลการจดทะเบียนสิทธิบัตรยา สูตรยาหลายขนาน สูตรยาแผนโบราณ การทำผลิตภัณฑ์กัญชาออกจำหน่ายในลักษณะต่างๆ เช่น กัญชาแห้ง ยา ไขมัน บุหรี่ ฯลฯ (Julie, Holland, 2008) สามารถสร้างรายได้มากมายให้กับประเทศที่มีภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดนี้ ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่ในประเทศที่สามารถปลูกกัญชาได้ดีมากประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะในแถบภาคอีสานเหนือมีสาย

พันธุ์กัญชาที่ได้รับความนิยม การใช้พืชกัญชามาทำบุหรี่ยี่ห้อแทนใบยาสูบ จึงเป็นการตัดวิธีการรับสารนิโคตินเข้าสู่ร่างกาย และลดปัญหาสารนิโคตินที่แพร่กระจายในสภาพแวดล้อมจากควันบุหรี่ยี่ห้ออื่น ๆ จึงเป็นการลดทอนการแพร่กระจายของสารนิโคติน และสามารถลดอันตรายจากนิโคตินในการสูบบุหรี่ได้อย่างเด็ดขาด แต่อย่างไรก็ตามสารที่อยู่ในพืชเสพติดประเภทกัญชาก็มีทั้งสารที่ให้คุณและส่วนที่เป็นโทษต่อร่างกายของมนุษย์ ซึ่งต้องมีการควบคุมการใช้อย่างเคร่งครัดในประเภท ชนิดและปริมาณการใช้พืชกัญชาในลักษณะต่างๆ นอกจากนี้สารในพืชกัญชายังมีประโยชน์ในทางสุขภาพด้วยถ้าเข้าสู่ร่างกายในปริมาณที่เหมาะสม (Michael, Backes, 2017)

ในประเทศไทย ยังไม่มีการศึกษาประมาณการรายได้ที่อาจเกิดขึ้นจากการยกเลิกความผิดอาญากับพืชกัญชา ซึ่งพื้นที่จังหวัดนครพนมมีการปลูกกัญชาได้ดีมาก และทำการศึกษารายได้ผลของกัญชาจำนวนกิโลกรัม ในการคำนวณหาค่าผลผลิตกัญชา 1 ต้น ต่อพื้นที่ สามารถให้ผลผลิตได้ ในระยะเวลาเท่าไร เมื่อได้ค่าดังกล่าวแล้วนำไปคำนวณกับราคาขาย ก็จะทราบราคาประมาณการต่อกรัม เมื่อได้ราคาต่อกรัม จึงคำนวณกับความสามารถในการผลิตของประเทศไทย (พื้นที่ที่ปลูกได้) จะทำให้สามารถประมาณการรายได้จากการขายและประมาณการยอดรายได้ต่อปีได้ แนวทางกฎหมายที่จะเปิดช่องทางให้ประเทศไทยสามารถผลิตหรืออนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการผลิตกัญชาจากพืชกัญชา โดยรัฐทำหน้าที่ควบคุม กำกับและดูแลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากพืชกัญชาทั้งหมดในประเทศไทย เพื่อที่จะสามารถนำพืชกัญชาไปใช้ประโยชน์ได้จริง เนื่องจากปัจจุบันมีเกษตรกรที่ปลูกยาสูบ และเฉพาะในพื้นที่จังหวัดนครพนมเป็นที่เหมาะสมกับการปลูกพืชกัญชามากที่สุดมีจำนวนเกษตรกรรายที่เคยปลูกยาสูบ เกษตรเหล่านี้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืช นำมาพัฒนาในการปลูกพืชกัญชาผสมกันได้ ทำให้เกิดการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร เมื่อต้นทุนเหล่านี้ถูกลง รัฐได้ประโยชน์ลดต้นทุนที่จะต้องลงทุนใหม่จะมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชชนิดนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในประเทศไทยได้ จึงเห็นสมควรที่มีการศึกษาวิจัยทางกฎหมายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชกัญชาให้มีประโยชน์มากที่สุด

2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบต่างประเทศที่ทำการศึกษารายได้บุหรี่ยี่ห้อจากพืชกัญชาทดแทนการใช้ใบยาสูบเพื่อการลดอันตรายจากสารนิโคติน จากการที่องค์การอนามัยโลก วันที่ 13 มีนาคม 2562 มีแนวทางตามการศึกษาของ ECDD : ซึ่งแนะนำว่าทั้งกัญชาและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ได้จากกัญชาเช่นน้ำมันจะถูกย้ายจากรายการ IV ไปยังรายการ I ของรายการยาเสพติด

ตามอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยสารเสพติด ค.ศ.1961นอกจากนี้ยังแนะนำว่า THC ซึ่งอยู่ใน รายการที่แยกต่างหากจะถูกจัดประเภทใหม่ในรายการ I และเสนอว่าผลิตภัณฑ์ CBD ที่ไม่เกิน 0.2% THC จะถูกลบออกจากอนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยสารเสพติดทั้งหมด จึงมีแนวโน้มที่จะนำกัญชามาใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ อีกนอกเหนือจากการใช้ทางการแพทย์และสาธารณสุขแล้ว ยังขยายวงกว้างไปสู่การใช้กัญชาในทางสันตนาการในการผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อการบริโภคได้มากยิ่งขึ้นต่อไป ข้อมูลจากงานวิจัยที่มีมาก่อนหน้านี้พบว่า การใช้ “กัญชา” ได้รับความนิยมแพร่หลายมากกระจายไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก สาเหตุเพราะด้วยพื้นฐานของสรรพคุณในหลายประการของพืชชนิดนี้ ซึ่งให้คุณประโยชน์ต่อมนุษย์ และถ้าใช้มากไปก็อาจให้โทษได้กับสุขภาพของผู้ใช้ จากรายงานของ สำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) และกัญชามีการแพร่ระบาดมากที่สุด ในรูปของกัญชาแห้งและผลิตภัณฑ์จากเรซิน กอปรกับมีผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ของกัญชาเกิดขึ้นมากมาย เช่น บุหรี่กัญชา ไวน์กัญชา และในอาหารประเภทต่างๆ มากมาย เป็นต้น (กัลยรักษ์ บวรเศรษฐาสกุล, 2558)

ความนิยมการบริโภค “กัญชา” ขยายตัวมากในระดับโลก กัญชาและผลิตภัณฑ์กัญชา เป็นสินค้าที่ขายดีและทำรายได้เป็นจำนวนมากให้กับประเทศผู้ผลิต ในหลายประเทศกลายเป็นสินค้าส่งออก ซึ่งพบว่าบางครั้งเกิดภาวะการขาดแคลนกัญชาหาซื้อได้จึงเป็นพืชเศรษฐกิจอีกชนิดหนึ่ง จากข้อมูลพบข้อมูลการจดทะเบียนสิทธิบัตรยา สูตรยาหลายขนาน สูตรยาแผนโบราณ การทำผลิตภัณฑ์กัญชาออกจำหน่ายในลักษณะต่างๆ เช่น กัญชาแห้ง ยาไวน์ บุหรี่ ฯลฯ สามารถสร้างรายได้มากมายให้กับประเทศที่มีภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดนี้ (ธานี วรภัทร์, 2562) ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่ในประเทศที่สามารถปลูกกัญชาได้ดีมากประเทศหนึ่ง โดยเฉพาะในแถบภาคอีสานเหนือมีสายพันธุ์กัญชาที่ได้รับความนิยมในจังหวัดนครพนม

ภายใต้เหตุผลของเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทำให้มีการทบทวนในทุกมิติและมีแนวโน้มขยายในการใช้ยาเสพติด โดยเฉพาะ “พืชกัญชา” กล่าวคือ

1. มิติทางกฎหมายในการลดทอนยกเลิกการใช้ “กัญชา” มิให้ต้องมีความผิดทางอาญา ภายใต้เงื่อนไขการใช้ในปริมาณที่กำหนด (Decriminalization)

2. ส่งเสริมให้มีการใช้ “กัญชาในทางการแพทย์” ในการรักษาโรคต่างๆ และการบริโภค ตลอดทั้ง “การสันตนาการ” ภายใต้การควบคุมของกฎหมายและหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล

ประเทศต่างๆ ได้การยกเลิกความผิดอาญาอย่างมีเงื่อนไขเกี่ยวกับกัญชา (Decriminalization) เป็นกระบวนการและกฎหมายในการปลดล็อก การห้ามใช้ “กัญชา” ในการรักษาพยาบาล การสันตนาการ ในปริมาณที่เหมาะสม ไม่เป็นความผิดอาญา การอนุญาตให้ปลูก ผลิต แปรรูป และจำหน่าย ภายในประเทศและเป็นสินค้าส่งออก เพื่อนำรายได้สู่ประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศที่ดำเนินการแล้ว เช่น เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ฯลฯ การลดทอนความเป็นความผิดอาญาจึงเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกๆ ที่ต้องกระทำในการเปิดทางให้สามารถนำกัญชามาใช้ในการรักษาในทางการแพทย์และสาธารณสุข การบริโภค ตลอดทั้งการสันตนาการ ทั้งนี้ มีประเด็นที่ต้องทำการศึกษาวิจัยให้ชัดเจนในรายละเอียด การออกกฎหมายฝ่ายบริหารเพื่อกำกับดูแลแทน และประเภท ชนิด และปริมาณเท่าไร อนุญาตในรูปแบบ และลักษณะใดบ้าง ใครเป็นผู้ผลิต จำหน่าย ครอบครองได้บ้าง การครอบครองและใช้เกินปริมาณจะมีมาตรการบังคับอย่างไร ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างชัดเจนในเรื่องนี้ เนื่องจาก “กัญชา” เป็นพืชเสพติดที่มีทั้งคุณและโทษ การปลดล็อก จึงต้องทำการศึกษาในมิติของนโยบายทางกฎหมาย (Drug Policy) ในเรื่อง มาตรการป้องกัน (Prevention) มาตรการการบำบัดรักษา (Therapy) มาตรการช่วยเหลือผู้เสพติด (Drug help) และ การดำเนินคดี (Repression) กรณีที่รัฐไม่อาจควบคุมพฤติกรรมได้และก่ออันตรายต่อสังคม ซึ่งต้องมีกฎหมายให้ฝ่ายบริหารออกมารองรับกระบวนการเหล่านี้

หลายประเทศที่มีรายได้จากพืช “กัญชา” ไม่ว่าจะขายเพื่อการบริโภค การรักษาและการสันตนาการ ในประเทศ และเป็นสินค้าส่งออกจำหน่ายในต่างประเทศ จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ยังพบว่าภายหลังที่มีการยกเลิกความผิดอาญาและมีการอนุญาตให้ประชาชนใช้ “กัญชา” ได้ในปริมาณที่เหมาะสมแล้ว กัญชา เป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศสูงมาก ความเปลี่ยนแปลงของนโยบายกัญชา ได้ผ่านยุคสมัยที่เปลี่ยนไป จากสิ่งผิดกฎหมาย กลายเป็นธุรกิจสร้างรายได้อย่างมากและยังเป็นยารักษาโรค เป็นแม่เหล็กดึงดูดให้คนมาท่องเที่ยว รวมถึงโอกาสในการจัดเก็บภาษีของภาครัฐด้วย

ในประเทศแคนาดา รายได้จากการจัดเก็บภาษีกัญชาสูงถึงปีละ 5,000 ล้านดอลลาร์ แคนาดา ในราชอาณาจักรนอร์เวย์แลนด์ที่ นักท่องเที่ยวมาเยือนเมืองอัมสเตอร์ดัมส์ เพื่อทางกาแพ้กัญชาที่มีอยู่ประมาณ 220 ร้าน กัญชาเพื่อการสันตนาการและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกัญชา ได้แก่ บุหรี่ ไวน์ การแปรรูป “กัญชา” ไปกลายเป็นสินค้าในรูปแบบต่างๆ ได้รับความนิยมมาก เช่น ไวน์ บุหรี่ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าของกัญชาให้สูงมากขึ้น มีข้อกำหนดการใช้กัญชาเพื่อความบันเทิง เช่น ในสหรัฐอเมริกา ผู้ซื้อต้องมีอายุ 21 ปีขึ้นไป ต้องซื้อจากร้านที่มีใบอนุญาตถูกต้องตามกฎหมาย ห้ามเสพในที่สาธารณะ เช่น ร้านอาหารหรือสวนสาธารณะ และต้องเสพห่างจากโรงเรียน 300 เมตร โดยผู้ฝ่าฝืนจะถูกปรับครั้งแรก 100 ดอลลาร์ และจะสูงขึ้นในครั้งต่อไป และสามารถครอบครองได้ไม่เกิน 28.5 กรัม และปลูกได้ไม่เกิน 6 ต้นที่บ้าน โดยต้องปลูกในสถานที่มิดชิด (ธานี วรภัทร์, 2562) เราพบความแพร่หลายมากในผลิตภัณฑ์กัญชาไปทั่วโลก การศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลสถานการณ์ และกระบวนการในการใช้ การผลิต การควบคุม เพื่อความถูกต้องและปลอดภัย อันยังประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริโภคและสังคม กับประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ องค์กรและการกำกับดูแลผลิตภัณฑ์จากกัญชา เรื่องการลดทอน แต่อย่างไรก็ตาม กัญชา ยังเป็นยาเสพติดที่ต้องควบคุม อยู่ในทุกขั้นตอนไม่ว่าการผลิต จำหน่าย การบริโภค ก็ตาม การได้รับอนุญาตต้องการการควบคุมอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพในการควบคุม กำกับดูแล จึงจำเป็นต้องมีองค์กรและคณะกรรมการทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต มีบทบาทอำนาจติดตามดูแล สั่ง บังคับใช้อำนาจในเชิงลงโทษตามกฎหมายได้

องค์ความรู้ใหม่

จุดเปลี่ยนสำคัญในการใช้บุหรี่จากใบยาสูบที่มีสารนิโคติน ซึ่งก่ออันตรายมาก ไปสู่การใช้บุหรี่ที่ทำจากกัญชา ซึ่งมีสารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพมากกว่า ภายใต้การควบคุมปริมาณสารในแต่ละผลิตภัณฑ์ที่ผลิตออกสู่สาธารณะ

ใบยาสูบ \implies บุหรี่กัญชา

โดยการออกกฎหมายอนุญาตให้ดำเนินการได้ภายใต้การควบคุมการผลิตการจำหน่าย ในประเภท ชนิดและปริมาณของสารเสพติดประเภทกัญชา ภายใต้หลักวิชาทางเภสัชศาสตร์ และการบริหารจัดการที่ดี

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในประเทศไทยความผิดฐานเสพยาเสพติด ถือเป็นอาชญากรรมที่ปราศจากผู้เสียหาย (Victimless Crime) ปกติแล้วอาชญากรรมย่อมต้องมีผู้เสียหายเป็นบุคคลที่ 3 แต่เนื่องจากอาชญากรรมชนิดนี้ ผู้กระทำผิดตกเป็นผู้ก่ออาชญากรรมและผู้ได้รับความเสียหายหรือเหยื่อไปพร้อม ๆ กันนั่นเอง หรือ อาจจะเรียกว่าเป็นอาชญากรรมที่ตนเองนั้นยินยอม (consensual crimes) ฉะนั้นต้องมีวิธีการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องทางสาธารณสุข หรือ หากเป็นการเสพยาที่ไม่สร้างอันตรายให้กับผู้อื่นก็ไม่มี ความผิดทางอาญา เนื่องจากไม่ใช่อาชญากรรม พืชกัญชาเป็นพืชทางเศรษฐกิจที่มีประโยชน์ทางการแพทย์โดยให้คุณประโยชน์และเป็นโทษ หากใช้ในปริมาณที่เหมาะสมก็จะสามารถใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสร้างผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ นำไปใช้เกี่ยวกับศัลยกรรม โดยรัฐมีหน้าที่ดูแลควบคุมและกำกับผลิตภัณฑ์พืชกัญชาให้เป็นไปตามหลักการและทฤษฎีในการที่รัฐจะอนุญาตหรือไม่ให้ใช้สารเสพติดขึ้นอยู่กับทฤษฎี “ความสามารถในการก่ออันตราย” ของสรรพคุณการใช้ตามชนิดและปริมาณของแต่ละประเภท จากปัญหาและอุปสรรคของความรู้ความเข้าใจพืช “กัญชา” และการจัดการเพื่อลดทอนความผิดอาญาที่เข้มงวดของพืชชนิดนี้ ส่งผลของการนำมาใช้ประโยชน์ในทุกด้าน จากการศึกษาข้อมูลในต่างประเทศ มาตรฐานองค์การระหว่างประเทศ เช่น UNODC หรือ WHO พบว่า กว่า 30 ประเทศได้มีการจัดการในการนำพืชกัญชามาใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จึงเกิดสมมติฐานว่า ถ้าประเทศไทยได้ศึกษาวิจัย ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้และแนวทางจัดการในมิติต่างๆ จึงน่าจะนำมาประยุกต์ใช้กับบริบทของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุด ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลและบริหารจัดการโดยการยาสูบแห่งประเทศไทย

การใช้พืชกัญชามาทำบุหรี่ยาสูบ จึงเป็นการตัดวิธีการรับสารนิโคตินเข้าสู่ร่างกาย และลดปัญหาสารนิโคตินที่แพร่กระจายในสภาพแวดล้อมจากควันบุหรี่สู่บุคคลอื่น จึงเป็นการลดทอนการแพร่กระจายของสารนิโคติน และสามารถลดอันตรายจากนิโคตินในการสูบบุหรี่ได้อย่างเด็ดขาด แต่อย่างไรก็ตามสารที่อยู่ในพืชเสพยาเสพติดประเภทกัญชาก็มีทั้งสารที่ให้คุณและส่วนที่เป็นโทษต่อร่างกายของมนุษย์ ซึ่งต้องมีการควบคุมการใช้อย่างเคร่งครัดในประเภท ชนิดและปริมาณการใช้พืชกัญชาในลักษณะต่างๆ หากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพืชกัญชาได้ถูกปรับปรุงตามแนวทางการวิจัย จะเกิดประโยชน์กับประเทศไทยทั้งทางการแพทย์ และทางเศรษฐกิจได้มากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยจึงเสนอแนะให้มีการอนุญาตให้มีการนำพืชกัญชามาใช้ผลิตบุหรืได้ เช่นเดียวกับใบยาสูบ ภายใต้การควบคุมในทางเภสัชศาสตร์ในการกำหนด ชนิด ประเภท และ ปริมาณ ของสารที่มีผลต่อร่างกายมนุษย์ โดยการออกกฎหมายอนุญาตและมีหน่วยงาน ตรวจสอบกำกับดูแลโดยตรงเพื่อดูแลความถูกต้องและเหมาะสมของการใช้และสุขภาพอนามัย ของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- กัลย์รักษ์ บวรเศรษฐาสกุล. (2558). การยกเลิกความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดศึกษากรณี: การเสพ และการครอบครองกัญชา. ใน วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ธานี วรภัทร์. (2562). ผลกระทบทางเศรษฐกิจของไทยในสถานะผู้เสพสารเสพติดประเภท กัญชา. มหาจุฬานานครทรรศน์, 6(5), 2637-2650.
- บัวพันธ์ พรหมพักพิง และคณะ. (2550). เศรษฐศาสตร์การเมืองเรื่องการควบคุมบุหรื. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ(ศจย.).
- มานพ คณะโต และคณะ. (2559). รายงานการวิจัยเอกสารนโยบายและการจัดการปัญหา กัญชา กรณีศึกษาประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา. ภาควิชาการสารเสพติด (ภาส): บ.จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สมยศ กิตติมั่นคง. (2559). กัญชา คือยารักษาอะไร. กรุงเทพมหานคร: โก กรีน.
- สาขารังสีรักษาและมะเร็งวิทยา โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. (2564). เข้าถึงได้จาก CHULA CENCER รังสีรักษาและมะเร็งวิทยา: www.chulacancer.net
- Jeff, Grissler. (2014). Marijuana Business: How to Open and Successfully Run a Marijuana Dispensary and Grow Facility. New York USA: Marijuana Business Books Publishing.
- Julie, Holland. (2008). The Pot Book: A Complete Guide to Cannabis. California USA: Quick American A Division of Quick Trading Co.
- Michael, Backes. (2017). Cannabis Pharmacy. New York USA: Black Dog & Leventhal Publishers.
- Uwe, Blesching. (2015). The CANNABIS HEALTH INDEX. California USA: North Atlantic Books.